

Saks nr. 23/02343

13.10.2023

Versjon: 1.0

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

mellom

Ruter As

Org.nr.: 991 609 407

(heretter kalt «Oppdragsgiver»)

og

[NAVN]

Org. nr.: [ORGANISASJONSNUMMER]

(heretter kalt «Operatør»)

Kontaktperson for Oppdragsgiver

Navn:

Mobil:

E-post:

Kontaktperson for Operatør

Navn:

Mobil:

E-post:

Innhold

1.	Oppdraget	5
2.	Kontraktens vedlegg	5
3.	Varighet.....	5
3.1	Varighet på kontrakten	5
3.2	Forlengelse av kontrakten.....	5
4.	Oppstartforberedelser	6
5.	Krav til vogner	6
5.1	Generelle krav til vognene	6
5.2	Bruk av vognene til andre oppdrag.....	6
6.	Leveranse av digitale tjenester	6
7.	Økonomisk godtgjørelse for oppdraget	7
7.1	Overordnet om godtgjørelse	7
7.2	Godtgjørelseselementer.....	7
7.3	Priser og kategorier.....	8
7.4	Regulering av Godtgjørelsen	8
7.5	Økonomisk godtgjørelse i Forberedende fase.....	9
7.6	Ekstraordinær regulering	10
7.7	Avregnings- og oppgjør rutiner.....	10
8.	Justering av kontrakt.....	11
8.1	Generelt.....	11
8.2	Når kan Oppdragsgiver foreta justeringer	11
8.3	Konsekvenser av justeringer.....	12
8.4	Fremgangsmåten ved fastsettelse av justeringer.....	12
9.	Endringer i oppdraget	12
9.1	Generelt.....	12
9.2	Ruter kan kjøre andre typer bestillingstransport i tillegg til skoleskyss og aldersvennlig transport.....	13
9.3	Kombinere transporttjenester med varetransport.....	13
9.4	Ruter forbeholder seg retten til å bruke kontrakten i andre områder enn Oslo, Asker og Bærum.....	14
9.5	Endring av måling av datakvaliteten knyttet til gebyrlegging og ADT	14
9.6	Særlig om utvidelse av RAT i kontraktsperioden.....	15
9.7	Konsekvenser av pålegg om endringer	16
9.8	Fremgangsmåte ved krav om endret godtgjørelse.....	16
9.9	Innføring av nye vogner og uttak av vogner	16
9.10	Operatørens rett til å foreslå endringer.....	18
10.	Omdisponering av vogner og mannskap mv.....	18
10.1	Generelt om omdisponeringer	18
10.2	Tiltak ved ekstraordinære situasjoner.....	18
11.	Opphavs- og eiendomsrett til data.....	18
12.	Behandling av personopplysninger	19
13.	Krav til informasjonssikkerhet.....	19
14.	Regulatoriske rammer mv.....	19
15.	Lønns- og arbeidsvilkår	19

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

16.	Kvalitetssikring og revisjon	20
16.1	Kvalitetssikringssystem	20
16.2	Revisjonsadgang.....	20
17.	Bruk av underleverandør	21
18.	Oppdragsgivers GENERELLE KRAV TIL LEVERANDØRER	21
19.	Overdragelse	21
20.	Kontraktsforhold til andre.....	22
21.	Konfidensialitet.....	22
22.	Pliker ved avslutning av kontrakten	22
22.1	Plikt til å stille ressurser til rådighet for ny operatør.....	22
22.2	Gradvis avslutning av oppdraget	23
22.3	Plikt til å stille med informasjon.....	23
23.	Ansvar for skade og forsikring	23
24.	Oppsigelse av kontrakt dersom Ruter ønsker å innføre selvkjøringsteknologi.....	23
25.	Kontraktsbrudd, tiltak og sanksjoner	24
25.1	Hva anses som kontraktsbrudd	24
25.2	Tiltak og tiltaksplan.....	24
25.3	Tilbakeholdsrett.....	24
25.4	Retting	24
25.5	Prisavslag.....	25
25.6	Standardiserte gebyr og erstatning.....	25
25.7	Forsinkelsesrenter.....	29
25.8	Heving ved vesentlig kontraktsbrudd.....	29
26.	Force Majeure	29
27.	Tvister	29
28.	Signering.....	30

1. OPPDRAGET

Kontrakten omfatter Spesialtransporttjenester som nærmere beskrevet i vedlegg 1a og 1b – Oppdragsbeskrivelsen («Oppdraget»). Denne kontrakten gjelder [Sett inn riktig deloppdrag].

Operatør skal utføre Oppdraget på en god fagmessig og aktsom måte, og i henhold til de krav som følger av denne kontrakt. Operatør skal ved utførelsen legge særlig vekt på sikkerhet, og gjennomføre Oppdraget slik at det ikke oppstår skade eller fare for skade, på person, eiendom eller Oppdragsgivers renommé.

2. KONTRAKTENS VEDLEGG

Følgende vedlegg, med bilag, er en del av denne kontrakt:

Vedlegg 1a	Oppdragsbeskrivelse deloppdrag A
Vedlegg 1b	Oppdragsbeskrivelse deloppdrag B og C
Vedlegg 1c	Kravskjema til Oppdragsbeskrivelse
Vedlegg 2a	Materiellbeskrivelse
Vedlegg 2b	Kravskjema til Materiellbeskrivelse
Vedlegg 3	Tilbudsskjema
Vedlegg 4	Databehandleravtale
Vedlegg 5	Handlingsregler for Ruters leverandører
Vedlegg 6	Taushetserklæring
Vedlegg 7	Opsjon personbiler
Vedlegg 8	Operatørens tilbud

3. VARIGHET

3.1 Varighet på kontrakten

Kontrakten er gjeldende fra og med signeringsdato.

Oppdraget har hovedoppstart fra driftsdøgnet start 1. august 2025 («Oppstartsdato») og varer frem til og med driftsdøgnet slutt 31. juli 2030.

Samtlige deloppdrag har en Forberedende fase. I den forberedende fasen vil Operatør delvis lære opp nye ansatte, og delvis kjøre turer i operativ drift. Den forberedende fasen for deloppdrag A starter 01.07.2025, og den forberedende fasen for deloppdrag B og C starter 05.05.2025.

3.2 Forlengelse av kontrakten

Oppdragsgiver kan ensidig forlenge kontrakten i ytterligere 1+1+1 år, til sammen tre (3) år. Dersom Oppdragsgiver anser det nødvendig kan Oppdragsgiver innenfor opsjonsperioden forlenge kontrakten i

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

kortere perioder enn 1 år av gangen, for eksempel 6 måneder av gangen i 3 år. Oppdragsgiver kan uansett ikke forlenge kontrakten lenger enn til sammen tre (3) år.

Hvis Oppdragsgiver ønsker å benytte retten til forlengelse, skal dette varsles skriftlig senest seks (6) måneder før utløpet av gjeldende kontraktsperiode. Oppdragsgiver har også i medhold av kontraktens punkt 22 mulighet til å gradvis avslutte kontrakten og pålegge Operatør å stille ressurser til rådighet etter ordinær kontraktsperiode er ferdig.

4. OPPSTARTFORBEREDELSE

I perioden etter kontraktsinngåelsen og frem til Oppstartdato skal Operatør utføre de forberedelser til oppstart som er pålagt av Oppdragsgiver.

Operatør skal uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver om mulige forsinkelser i angitt fremdrift i oppstartforberedelsene eller av Oppstartdato for Oppdraget.

Oppdragsgiver kan kreve skriftlig statusrapport for oppstartforberedelsene fra Operatør frem til Oppstartdato.

5. KRAV TIL VOGNER

5.1 Generelle krav til vognene

Krav til vognene som skal anvendes til Oppdraget fremkommer særskilt av Vedlegg 2.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å nekte kjøring med vogner som ikke oppfyller kravene eller som avviker fra det som Operatør har tilbudt. Oppdragsgiver kan i stedet gi midlertidig dispensasjon og kan i den forbindelse kreve reduksjon i godtgjørelse på grunn av forringet kvalitet.

5.2 Bruk av vognene til andre oppdrag

Operatøren har anledning til å benytte vogner fra dette Oppdraget til andre oppdrag for Ruter og andre oppdragsgivere, så lenge forpliktelsene etter Kontrakten oppfylles.

Oppdragsgiver forbeholder seg likevel retten til å nekte operatør å bruke vogner til enkeltoppdrag som kan gå ut over Ruters omdømme.

6. LEVERANSE AV DIGITALE TJENESTER

Operatøren har ansvar for leveranse av de digitale tjenester som er nærmere beskrevet i Oppdragsgivers Avtale om Digitale Tjenester (ADT). Alle kjøretøy som benyttes til Oppdraget må levere data på en gyldig API-versjon.

ADT omfatter blant annet dataleveranser over MQTT-protokoll, beskrivelse av tjenestearkitektur i kjøretøyene, oppsett av salgsutstyr og tjenester for Digital Passasjerinformasjon. Dataleveransene er detaljert i en tilhørende API-beskrivelse.

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Oppdragsgiver vil bruke ADT aktivt i arbeidet med å gi en god kundeopplevelse gjennom hele kontraktsperioden. Avtalen vil derfor jevnlig versjoneres, ca. årlig på major-nivå, og gjennom kontinuerlige, bakoverkompatible endringer på minor-nivå.

Operatøren anbefales å ha en digital plattform i kjøretøyene som er forberedt på endringer, men major-endringene kan innebære endringer av Operatørens plattform i kjøretøyet. Kostnader i forbindelse med endring av maskinvare og annet teknisk utstyr i kjøretøyet, som direkte påføres av slike versjonsoppgraderinger, vil dekkes av Oppdragsgiver. Punkt 7 i kontrakten gjelder så langt det passer vedrørende hvordan Oppdragsgiver skal dekke godtgjørelsen. Andre kostnader ved versjonsoppgraderinger dekkes av Operatøren.

Ved kontraktsinngåelsen foreligger ADT i versjon 3.2. Denne er beskrevet på Oppdragsgivers operatørportal - <https://ruter.atlassian.net//c/oEgpZBqm>.

Oppdragsgiver vil kunngjøre lansering av nye major-versjoner til Operatøren med minst 3 måneders varsel. Etter lansering av ny versjon, vil både nyeste og nest nyeste versjon kunne brukes fram til neste major-lansering.

Ved oppstart av tjenesteleveransen skal alle kjøretøy benytte støttede versjoner, men aldri lavere versjon enn versjonen som foreligger ved kontraktsinngåelsen.

7. ØKONOMISK GODTGJØRELSE FOR OPPDRAGET

7.1 Overordnet om godtgjørelse

Kontrakten mellom Oppdragsgiver og Operatør er basert på hovedprinsippene i en bruttokontrakt, der billettinntekter og eventuelle andre inntekter tilfaller Oppdragsgiver.

Operatørens godtgjørelse for utførelse av Oppdraget består av de elementer som er angitt i punkt 7.2.

Godtgjørelse er oppgitt i NOK eks. mva. i priser per. 1. oktober 2023 og gjelder frem til første prisregulering 1. januar 2024. Regulering skal skje i henhold til punkt 7.4.

7.2 Godtgjørelseselementer

Operatøren godtgjøres i henhold til avtalt pris per innleietime som medgår til å utføre Oppdraget og avtalt kapitalkostnad per vogntype.

Alle kostnader knyttet til denne kontrakten, med unntak av kapitalkostnader, er inkludert i godtgjørelsen for innleietime i henhold til vedlegg 3. Dette gjelder for eksempel drivstoff og avgifter, vedlikehold av kjøretøy, barnesete, utstyr til administrasjon, kostnader i forbindelse med løyver og anskaffelse, drift og vedlikehold av IT-tjenestene. Listen over kostnadselementer er ikke uttømmende.

Operatørens kapitalkostnad per vogntype er inkludert i godtgjørelsen i henhold til Vedlegg 3.

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Eventuell forberedelses- og avslutningstid, kjøring i forbindelse med opplæring, garasjekjøring samt spise-, hvile- og skiftpauser (opphold i innleietiden) og annen tomkjøring inngår ikke i innleietiden og vil ikke bli godtgjort for. Passering av bomstasjoner vil heller ikke bli betalt av Oppdragsgiver, uavhengig av tilbudt materiell.

7.3 Priser og kategorier

Antatt fordeling mellom heltid- og deltidssinnleie fremgår av bilag 1.2 Statistikk.

I Vedlegg 3 er det oppgitt priser for følgende:

Deloppdrag A:

Priskategori	Innleietid
Normaltid hverdag, pris pr. innleietime	Mandag - fredag kl. 06.00-19.00
Normaltid lørdag, pris pr. innleietime	Lørdag kl. 06:00 – 19:00
Øvrig tid, pris pr. innleietime	Mandag – lørdag kl. 19.00-06.00, søndag, julaften, nyttårsaften og bevegelige helligdager

Deloppdrag B og C:

Priskategori	Innleietid
Normaltid, pris pr. innleietime	Mandag - fredag kl. 06.00-19.00
Øvrig tid, pris pr. innleietime	Mandag – fredag kl. 19.00-06.00, samt lørdag, søndag, julaften, nyttårsaften og bevegelige helligdager

7.4 Regulering av Godtgjørelsen

Prisene reguleres fire ganger per kalenderår, hver 1. januar, 1. april, 1 juli og 1. oktober, basert på indekser-/grunnlagselementer fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Første regulering skjer med virkning fra 1. januar 2024 med basis i indekser / grunnlagselementer som angitt nedenfor.

Pris per innleietime reguleres på følgende måte ut ifra drivlinjen på vognen:

Utslippsfritt i tilbudsskjema:

$0,55 * L + 0,35 * K + 0,1 * E$

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Øvrig i tilbudsskjema:

Diesel: $0,55*L+0,3*K+0,15*D$ og/eller Biogass: $0,55*L+0,3*K+0,15*B$

L = prosentvis justering i henhold til endring i Statistisk Sentralbyrås Kostnadsindeks for buss, tabell 11934 «Arbeidskraftskostnadsindeks for bussnæringen og privat næringsliv». Basis for første regulering er indeks 3. kvartal 2023 i forhold til indeks 2. kvartal 2023. Deretter den 1. april 2024 reguleres prisene med indeks 4. kvartal 2023 i forhold til indeks 3. kvartal samme år.

K = prosentvis justering i henhold til endring i Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks (Tabell 03013), «Totalindeks». Basis for første regulering er gjennomsnittlig indeks 4. kvartal 2023 i forhold til gjennomsnittlig indeks 3. kvartal 2023. Deretter den 1. april 2024 reguleres prisene med gjennomsnittlig indeks 1. kvartal 2024 i forhold til gjennomsnittlig indeks 4. kvartal 2023.

B = prosentvis justering i henhold til endring i Statistisk sentralbyrås Kostnadsindeks for buss, tabell 12004, «Kostnadsindeks for buss uten kapitalkostnader», «Drivstoffkostnader», EP053 Biogass». Basis for første regulering er indeks 3. kvartal 2023 i forhold til indeks 2. kvartal 2023. Deretter den 1. april 2024 reguleres prisene med indeks 4. kvartal 2023 i forhold til indeks 3. kvartal samme år.

E = prosentvis justering i henhold til endring i strømpris hentet fra Nord Pool, Day-ahead prices, geografisk område: Oslo, periode: Monthly, valuta: NOK (NOK/MWh). Basis for første regulering er gjennomsnittet av indeksene for 4. kvartal 2023 i forhold til gjennomsnittet av indeksene for 3. kvartal 2023. Deretter den 1. april 2024 reguleres prisene med gjennomsnittet av indeksene for 1. kvartal 2024 i forhold til gjennomsnittet av indeksene for 4. kvartal 2023.

D = prosentvis justering i henhold til endring i Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks, (Tabell 03013), Konsumgruppe: «Varer og varegrupper», «Autodiesel». Basis for første regulering er gjennomsnittlig indeks 4. kvartal 2023 i forhold til gjennomsnittlig indeks 3. kvartal 2023. Deretter den 1. april 2024 reguleres prisene med gjennomsnittlig indeks 1. kvartal 2024 i forhold til gjennomsnittlig indeks 4. kvartal 2023.

Kapitalkostnad per vogntype reguleres på følgende måte:

Kapitalkostnad pr. vogntype oppgitt i vedlegg 3 deles i 20% (variabel del) og 80 % (fast del). Variabel del av kapitalkostnaden reguleres i henhold til Statistisk sentralbyrås Kostnadsindeks for buss, tabell 12006, «Indeks for nominell rente basert på 3-måneders NIBOR og rentemargin». Fast del av kapitalkostnaden pr. vogntype reguleres ikke i hele kontraktperioden. Fordelingen 20/80 gjelder kun for første regulering. Basis for første regulering er indeks 3. kvartal 2023 i forhold til indeks 2. kvartal 2023. Deretter den 1. april 2024 reguleres prisene med indeks 4. kvartal 2023 i forhold til indeks 3. kvartal samme år. Inngangsverdien for neste regulering er den indekserte variable delen av kapitalkostnaden.

7.5 Økonomisk godtgjørelse i Forberedende fase

I Forberedende fase godtgjøres Operatøren per innleietime som medgår til å utføre Oppdraget (ordinær operativ drift) og avtalt kapitalkostnad per vogntype i henhold til vedlegg 3, tabell 1.1.

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Operatørens lønnskostnader for føreropplæring (utover ordinær operativ drift) godtgjøres per time i henhold til vedlegg 3, tabell 3.

Med ordinær operativ drift menes når kjøretøyet kjører Ruters kunder på oppdrag fra Ruter. Fører som kjører vognen i operativ drift vil bli betalt per innleietime i Forberedende fase.

Månedlig godtgjørelse for førere i opplæring (førere som ikke kjører vognen i operativ drift) beregnes på grunnlag av Operatørens innrapporterte antall timer førere har deltatt i opplæring. Beskrivelse av gjennomført opplæring/aktivitet skal vedlegges rapporten.

Pris per innleietime og kapitalkostnad reguleres i henhold til kontraktens punkt 7.4.

Pris for føreropplæring reguleres i sin helhet med «L» (tabell 11934) i punkt 7.4.

7.6 Ekstraordinær regulering

Hvis endring av offentlige avgifter, lover eller forskrifter som ikke er hensyntatt i den ordinære reguleringen har direkte konsekvenser for den faktiske kostnad for utførelsen av Oppdraget som netto overstiger 0,5 % av den totale årlige godtgjørelse i de 12 månedene før endringen trådte i kraft, kan begge parter kreve ekstraordinær regulering av godtgjørelsen. Dette gjelder ikke dersom endringen ble offentliggjort før fristen for endelig tilbud utløp.

Krav om ekstraordinær regulering av godtgjørelsen skal fremsettes skriftlig og være dokumentert. Oppdragsgiver har rett til innsyn i relevante forhold, herunder dokumenter og regnskapsoversikter mv. hos Operatøren.

7.7 Avregnings- og oppgjør rutiner

Oppdragsgiver benytter sitt avregningsgrunnlag som er hentet ut fra Oppdragsgivers plansystem. Oppdragsgiver skal sende Operatør avregningsgrunnlag innen den 5. i påfølgende måned. Operatør skal kontrollere at avregningsgrunnlagene er i overenstemmelse med sine egne registreringer og straks melde fra om eventuelle avvik. Operatør sender faktura til Oppdragsgiver ut ifra et avstemt oppsett innen den 10. samme måned, med forfall siste virkedag i samme måned.

Faktura sendes elektronisk i EHF format. Oppdragsgiver vil sette opp, eventuelt godkjenne, en mal for fakturaspesifikasjoner. Det faktureres ikke for faktureringsavgift/gebyr.

Godtgjørelse beregnes ut fra antall timer innleid, og Operatøren får godtgjort for utførte timer og minutter. Innleietid rundes oppad til nærmeste kvarter.

Kapitalkostnad per vogntype utbetales månedlig, og beregnes ut fra antall per vogntype multiplisert med kapitalkostnad per vogntype (vedlegg 3). Kapitalkostnaden blir beregnet fra Oppstartsdato.

Oppdragsgiver sender en gang pr. måned, innen 3. – tredje – virkedag i påfølgende måned faktura til Operatør på billettinntekter iht. solgte billetter med Oppdragsgivers salgssaplikasjon. Forfall for faktura for billettinntekter er siste virkedag i samme måned.

Oppdragsgiver sender faktura på ilagte gebyrer måneden etter ileggelsen, etter samme frister som ovenfor. Forfalt krav på gebyr kan motregnes mot Operatørens krav på godtgjørelse. Det skal ikke beregnes mva. på gebyr.

8. JUSTERING AV KONTRAKT

8.1 Generelt

Oppdraget er preget av svingninger, og behovet for transport kan variere. Vedlegg 1a og 1b inneholder estimater på behov ved oppstart av Kontrakten. Vedlegg 1a og 1b inneholder også bestemmelser knyttet til alminnelige endringer i vognløpsplaner. Det må i tillegg påregnes endringer i behovet for transport i forbindelse med utviklingen av fremtidens mobilitetsløsninger, se nærmere i Vedlegg 1a og 1b.

8.2 Når kan Oppdragsgiver foreta justeringer

Oppdragsgiver har rett til å pålegge justeringer av de transporttjenestene som omfattes av denne kontrakten med inntil 70 % økning eller 30 % reduksjon av antall innleietimer og/eller antall vogner totalt sett. Dette innebærer at justeringer kan gjøres for samtlige typer transporttjenester som kjøres i henhold til denne kontrakten og kontraktens endringsbestemmelser.

Operatør må forvente at reduksjon og økning av transporttjenestene som omfattes av denne kontrakt kan skje som følge av objektive omstendigheter som Oppdragsgiver ikke rår over, herunder for eksempel konsekvenser av Covid-pandemien.

Operatør må også forvente at reduksjon og økning av transporttjenestene som omfattes av denne kontrakt kan forekomme som følge av at Oppdragsgiver av strategiske årsaker ser det nødvendig å endre omfanget av transporttjenester, både generelt i Oslo, Asker og Bærum og justering av omfanget av transporttjenester mellom Ruters ulike transportkontrakter.

En justering kan for eksempel gå ut på følgende (ikke uttømmende):

- Endring av antall timer innleie av vogner med sjåfør. Innleietiden kan variere.
- Tilpasning av linjens traseer
- Endring av antall vogner i oppdraget
- Opprettelse/innstilling av ruter eller nye kjøreområder
- Flytting av turer mellom kontraktsområder og kontrakter
- Å endre fra å kjøre deltid til heltid
- Å endre fra å kjøre heltid til deltid
- Reduksjon av skoleskyss og bestillingstransport
- Å endre en eller flere vogner fra å ha standardnivå RuterMini til RuterPluss

Operatør vil ha en plikt til å akseptere Oppdragsgivers endringsordre om kontraktsjustering innenfor de rammene som er beskrevet i dette punktet. Dersom det imidlertid er umulig eller uforholdsmessig vanskelig å skaffe materiell eller sjåførere, vil Operatør ha en rett til å vente med å utføre endringsordren til forholdene endrer seg. Det påfaller Operatør å dokumentere at Oppdragsgivers endringsordre om

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

kontraktsjustering ikke lar seg gjennomføre innenfor de tidsrammer som Oppdragsgiver opprinnelig krever.

Oppdragsgiver kan også gi Operatør økt godtgjørelse dersom Oppdragsgiver ønsker en justering med kort tidsfrist. Forutsetningen er at Operatør kan dokumentere at justeringen vil medføre økte kostnader og at kontraktens økonomiske balanse ikke endres.

8.3 Konsekvenser av justeringer

Endring av godtgjørelse ved justering skal skje i henhold til godtgjørelseselementene i punkt 7 og Vedlegg 3. Operatør har ikke krav på endring av godtgjørelsen ut over dette, med unntak av det som fremgår nedenfor i dette punkt om økning eller reduksjon av vogninnsats. Dette betyr at alle Operatørers kostnader som følge av justeringen skal anses inkludert i godtgjørelseselementene som nevnt.

Ved pålagt justering som medfører økning eller reduksjon av vogninnsats, skal partene på forhånd avklare vognkategori og miljøløsning som skal legges til grunn ved beregning av endret godtgjørelse.

Ved økning av vogninnsats gjelder priser i Vedlegg 3 tabell 2, inklusive regulering iht punkt 7.4 Kapitalkostnad per vogntype. Beløpene gjelder frem til og med juli 2027. Fra og med august 2027 og deretter hvert kalenderår i kontraktsperioden, heves satsene med 10 % ved økning av vogninnsats. Akkumulert regulering skjer som et samlet påslag på kronebeløpene i Vedlegg 3, tabell 2, uten «rentesrente» effekt. Påslaget gjelder vogninnsats som er nyere enn 2 år. Ved eldre vogninnsats gjelder tabell 2 inklusiv regulering, men uten 10 % økning.

Operatør har ikke krav på noen kompensasjon ved justeringer utover det som fremkommer av dette punktet.

8.4 Fremgangsmåten ved fastsettelse av justeringer

Oppdragsgiver skal varsle justeringer i så god tid i forveien at Operatør får rimelig tid til å iverksette justeringen. Justeringen skal skje på eget skjema.

9. ENDRINGER I OPPDRAGET

9.1 Generelt

Endringer som ikke skal anses som en justering etter punkt 8, eller er inntatt som en opsjon i Kontrakten, følger reguleringen i dette punkt 9.

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å gjennomføre endringer i Oppdraget. Slike endringer kan gå ut på at Operatør skal yte noe i tillegg eller i stedet for det avtalte, at ytelsens karakter, kvalitet, art eller utførelse skal endres eller at avtalte ytelser skal utgå. Dette kan for eksempel være nye pilot-prosjekter i regi av Ruter eller at det også skal kjøres natt- og helgekjøring.

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

En endring må stå i sammenheng med det Kontrakten omfatter og ikke føre til at innholdet i Kontrakten blir vesentlig forskjellig fra den opprinnelige Kontrakten.

Endringer i Oppdraget skal skje skriftlig på Oppdragsgivers skjema for endringsordre og undertegnes av Oppdragsgiver. Dokumentet skal også undertegnes av Operatør.

9.2 Ruter kan kjøre andre typer bestillingstransport i tillegg til skoleskyss og aldersvennlig transport

For at Ruter skal kunne oppnå visjonen om å tilby bærekraftig bevegelsesfrihet pågår det arbeid med å teste, utvikle og drifte nye former for mobilitetstjenester og tjenester mot nye målgrupper. Det kan av den grunn bli aktuelt med utprøving og/eller etablering av nye bestillingstransporttjenester i oppdragsperioden i alle deloppdrag, som også inkluderer andre typer transport enn henholdsvis skoleskyss og aldersvennlig transport. Dette kan igjen påvirke rutiner og omfang i oppdraget.

Bestillingstransport er i dag en del av det totale kollektivtilbudet til Ruter. Kollektivtilbudet skal bidra til å gi kundene en opplevelse av bevegelsesfrihet ved å tilby gode og individtilpassede mobilitetsløsninger slik at eksisterende og fremtidige kunder enkelt kan reise dit de vil når de vil. I Ruters målbylde, er det tydelig at organisasjonen skal jobbe for å utvide og utvikle kollektivtilbudet, med spesielt fokus på individtilpassede løsninger for å kunne bidra til bærekraftmålet om bærekraftige byer og samfunn, og samtidig fortjene tillit og godt omdømme hos kundene. Bærekraftig bevegelsesfrihet krever at Ruters tilbud suppleres med transporttjenester som er mer tilpasset målgrupper som ikke opplever at dagens kollektivtilbud dekker deres behov.

Eksempler på slike tjenester er transport som retter seg mot eldre eller mennesker med funksjonsnedsettelse, aktivitetstransport for barn og unge, og dør til dør-kjøring der kunden bestiller enkeltvise transportreiser av Ruter.

Områdedekkende bestillingstransport gir kundene et fleksibelt mobilitetstilbud som imøtekommer reisebehovene i en ny hverdag, og samtidig ivaretar grunnleggende transportbehov til personer som har utfordringer med å benytte det ordinære kollektivtilbudet. Kundene kan bestille tur i sanntid og reise dit de måtte ønske innenfor et større geografisk område.

9.3 Kombinere transporttjenester med varetransport

Det kan være aktuelt å kjøre transporttjenester som inkluderer en kombinasjon av persontransport og vareleveranser. Dette innebærer at Operatør i kontraktsperioden har en plikt til å sørge for at Operatør kan oppfylle eventuelle lovkrav som stilles for å kjøre varetransport i kombinasjon med persontransport. Dette inkluderer søknad og bruk av korrekt løyve i henhold til yrkestransportlova, og å sette seg inn i skatte- og avgiftsregelverket for kombinerte transporttjenester.

Vareleveransene kan ha ulik karakter avhengig av hvilke prosjekter Ruter igangsetter i kontraktfasen. Varetransport kan for eksempel inkludere at sjåfør må forsvarlig sikre lasten i kjøretøyet og sjåføren må gå ut av kjøretøyet for å levere pakker til samarbeidspartnere av Ruter eller privatpersoner.

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Operatør må også tilrettelegge virksomheten på en måte som gjør at Operatør har arbeidsrettslig mulighet til å pålegge sine sjåførere å utføre varetransport, herunder at sjåførene kan levere varer til bedrifter og privatpersoner.

Ruter vil dekke eventuelle nødvendige merkostnader dersom Ruter velger å innføre varetransport i kontraktperioden. Operatør vil være forpliktet til å dokumentere hva som utgjør nødvendige merkostnader. Bare dokumenterte utgifter vil bli kompensert.

9.4 Ruter forbeholder seg retten til å bruke kontrakten i andre områder enn Oslo, Asker og Bærum

Kontrakten gjelder primært skoleskyss og bestillingstransport i Oslo, Asker og Bærum, men dette utelukker ikke at Ruter også kan bruke kontrakten til forskjellige typer transporttjenester i øvrige av Ruter ansvarsområder. Dette kan for eksempel være som følge av at Ruter har behov for ulike bestillingstransporttjenester i utkanten av Oslo, Asker og Bærum, eller Follo. Operatør må derfor være forberedt på at kontrakten kan brukes i alle av Ruters ansvarsområder i løpet av kontraktperioden.

9.5 Endring av måling av datakvaliteten knyttet til gebyrlegging og ADT

ADT og måling av datakvalitet er et viktig aspekt i Ruters transportkontrakter. Måling av funksjonskrav gjør det mulig for Ruter å sikre best mulig tjenesteleveranse, i tillegg til at måling av datakvalitet er essensielt for å utvikle og forbedre transporttjenestene. Måling av datakvalitet er også helt sentralt for at Ruter i fremtiden kan utvikle nye typer bestillingstjenester som kan være et reelt alternativ til privatbilisme.

Det er utfordrende å sette adekvate krav i kontrakten for måling av datakvalitet som følge av at dette er et relativt nytt aspekt i Ruters transportkontrakter, både for Oppdragsgiver og Operatør. Det er derfor nødvendig med en viss fleksibilitet i kontrakten vedrørende hvilke krav som stilles til overføring og måling av datakvalitet knyttet til ADT.

Dersom Operatør kan dokumentere at det blir uforholdsmessig vanskelig å levere tilstrekkelig datakvalitet for å oppnå de opprinnelige funksjonskravene som stilles i ADT, kan Oppdragsgiver velge å nedjustere funksjonskravene i ADT eller velge å innstille gebyrlegging knyttet til ADT helt eller delvis i kontraktperioden.

Dette kan for eksempel være hvis det foreligger uforholdsmessige tekniske utfordringer. Økte kostnader enn hva som var forventet på tilbudstidspunktet vil ikke være relevant i vurderingen av om det er uforholdsmessig vanskelig, med mindre kostnadene er å anse som ekstraordinære kostnader sammenlignet med hva som var forventet på tilbudstidspunktet.

Ruter vil heller ikke gi gebyrer dersom det er forhold på Ruters side som vanskeliggjør leveranse av datakvaliteten i en måleperiode.

9.6 Særlig om utvidelse av RAT i kontraktperioden

Kontrakten inkluderer kjøring av Aldersvennlig transport (RAT) i deloppdrag A. RAT-tjenestene blir en stadig viktigere del av totaltilbudet innenfor bestillingstransportsegmentet til Ruter. Oppdragsgiver planlegger i utgangspunktet å utvide RAT-tjenesten i løpet av kontraktperioden.

Ruter forbeholder seg derfor retten til å utvide kontrakten med RAT-tjenester i flere områder enn det som er planlagt ved kontraktstart. Dette kan skje når som helst etter kontraktsignering. Utvidelse av RAT er planlagt hovedsakelig å gjelde deloppdrag A, men det kan også være aktuelt for øvrige deloppdrag.

Det kan være aktuelt å utvide kontrakten med RAT i følgende bydeler i løpet av kontraktperioden:

Bydel	Estimert antall minibusser	Antall innleietimer pr måned	Antall innleietimer
Søndre Nordstrand	3	Ca. 450	Ca. 5 200
Nordstrand	5	Ca. 750	Ca. 9 000
Stovner	2	Ca. 300	Ca. 3 600
Grorud	2	Ca. 300	Ca. 3 600
Frogner	4	Ca. 600	Ca. 7 000
St. Hanshaugen	2	Ca. 300	Ca. 3 600
Grünerløkka	2	Ca. 300	Ca. 3 600
Gamle Oslo	2	Ca. 300	Ca. 3 600

Tallene i tabellen er basert på estimater, og ikke bindende for Oppdragsgiver. Dersom Oppdragsgiver utvider kontrakten/utløser opsjon for ytterligere bydeler innenfor estimatene beskrevet i tabellen over vil ikke dette påvirke Oppdragsgivers handlingsrom for justering av transportvolum etter kontraktens punkt 8.2. Dette innebærer at Oppdragsgiver kan utvide RAT-tilbudet til å gjelde flere bydeler uten at dette går utover muligheten til å øke kontraktvolumet med inntil 70 prosent.

Oppdragsgiver forbeholder seg også retten til å utvide kontrakten med RAT-tjenester utenfor de områdene som er beskrevet i tabellen eller i et økt omfang sammenlignet med det som er estimert i tabellen. En slik endring vil gjøres i tråd med de kvantitative justeringsmekanismene som er beskrevet i punkt 8.2 i kontrakten.

Dersom det blir bekreftet at enkelte bydeler skal få RAT før signering av kontrakten, vil dette bli meddelt samtlige tilbydere. Ruter vil også eventuelt tilpasse konkurransegrunnlaget for å sikre likebehandling og forutberegnelighet for tilbyderne.

9.7 Konsekvenser av pålegg om endringer

Når Operatør mottar varsel om endring av Oppdraget blir han forpliktet til å utføre endringsarbeidet selv om eventuelle konsekvenser ikke er avklart.

Hvis det ikke foreligger anvendelige godtgjørelseselementer, jf. punkt 8 og Vedlegg 3, har Operatør krav på dekning av sine dokumenterte og nødvendige kostnader som følge av endringen. Dersom kontraktens enhetspriser ikke passer for den aktuelle endring, skal Operatør begrunne dette og spesifiser og dokumentere sine kostnader og krav om endring av vederlag.

Oppdragsgiver kan bestemme at Operatør skal utsette igangsettelse av endring i Oppdraget inntil Oppdragsgiver har godkjent Operatørs vederlagsjustering.

Operatør skal med rimelige midler begrense tap og forebygge virkninger av pålegg om endringer av Oppdraget.

Eventuell kompensasjon for uttak av vogner følger punkt 9.9.

9.8 Fremgangsmåte ved krav om endret godtgjørelse

Dersom Operatøren vil kreve vederlagsjustering, må Operatøren spesifisere og dokumentere sitt krav senest 14 dager etter Oppdragsgiver skriftlig har varslet endring.

Dersom Operatør ikke har nok informasjon til å kostnadsberegne virkningen av endring, må han varsle Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold. Dersom Oppdragsgiver er enig i at Operatør ikke har nok informasjon om endringen, skal han gi den nødvendige informasjon, og sette en ny 14 dagers frist for å varsle vederlagsjustering.

Eventuelle krav på endringer i godtgjørelsen fra Operatør må aksepteres skriftlig av Oppdragsgiver. Dersom Operatør ikke spesifiserer, dokumenterer og begrunner sitt krav innen fristen har han bare krav på slik justering av vederlaget som Oppdragsgiver etter omstendighetene måtte forstå at forholdet ville medføre.

9.9 Uttak av vogner

9.9.1 Uttak av vogner på operatørs initiativ

Dersom en eller flere vogner tas ut av kontrakten på Operatørs initiativ, har ikke Operatør krav på godtgjørelse etter dette punktet.

9.9.2 Uttak av vogner på oppdragsgivers initiativ som følge av innføring av nullutslippsvogner

Dersom en eller flere vogner skal tas ut av kontrakten for å bli erstattet med nullutslippsvogner på Oppdragsgivers initiativ, skal Operatør godtgjøres for endring av vognsammensetning samtidig som kontraktens økonomiske balanse forblir uendret.

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Operatør er forpliktet til å bistå oppdragsgiver i forbindelse med utregning av mulig endret godtgjørelse, for å sikre opprettholdelse av kontraktens økonomiske balanse. Dette inkluderer å gi innsyn i dokumentasjon på tidligere driftskostnader/inntjening og innsyn i fremtidige vurderinger av driftskostnader/inntjening som følge av at vogner har blitt byttet ut i løpet av kontraktperioden.

Både operatør og oppdragsgiver skal tilstrebe at de nye vognene er mest mulig i henhold til de krav som stilles i kontrakten og de forutsetningene som operatør har forpliktet seg til i sitt tilbud.

En forutsetning for endret godtgjørelse er at Operatør må dokumentere at det er gjort reelle forsøk på å avhende de originale vognene til en reell markedspris. Ruter kan benytte uavhengig tredjepart til å kontrollere at Operatørs ønskede salgspris er i tråd med markedspris.

Endret godtgjørelse utbetales ikke ved Operatørs forsøk på misbruk av denne godtgjørelsesmodellen. Oppdragsgiver har alternativt også rett til å kjøpe vogner som tas ut av Oppdraget. Verdifastsettelsen av vognene skal i så fall gjennomføres av en uavhengig tredjepart som partene er blitt enige om. Eventuelle vogner som ikke blir avhendet eller kjøpt av Ruter skal utelukkende stå til disposisjon for Oppdragsgiver, med mindre Oppdragsgiver samtykker til noe annet.

Operatør har også en reell undersøkelsesplikt vedrørende om eventuelle ubrukte vogner kan brukes til et annet formål.

9.9.3 Uttak av vogner på oppdragsgivers initiativ av andre årsaker

Dersom en eller flere vogner skal tas ut av kontrakten på Oppdragsgivers initiativ av andre årsaker enn innfasing av nullutslippsvogner, skal Operatør godtgjøres for uttak av vogner på følgende måte:

Vogn skiftes ut etter antall år	Godtgjørelse
0	80%
1	70%
2	60%
3	40%
4	20%
5	0%

Dersom vognen er avhendt eller benyttes til andre formål, har ikke Operatør krav på godtgjørelse for vognen.

Godtgjørelse utbetales kun til Operatør dersom det kan dokumenteres at det er gjort reelle forsøk på å avhende vognene til en reell markedspris eller der Operatør ikke har mulighet til å bruke vognen til et annet formål. Oppdragsgiver kan benytte uavhengig tredjepart til å kontrollere at Operatørs ønskede salgspris er i tråd med markedspris. Godtgjørelse utbetales ikke ved Operatørs forsøk på misbruk av denne godtgjørelsesmodellen.

Dersom Oppdragsgiver godtgjør for vognene i henhold til tabellen over, skal vognene utelukkende stå til disposisjon for Oppdragsgiver, med mindre Oppdragsgiver samtykker til noe annet.

Oppdragsgiver har alternativt også rett til å kjøpe vogner som tas ut av Oppdraget. Verdifastsettelsen av vognene skal i så fall gjennomføres av en uavhengig tredjepart som partene er blitt enige om, i slike tilfeller ytes ikke godtgjørelse etter Tabell 1.

9.10 Operatørens rett til å foreslå endringer

Operatør kan foreslå endring av Oppdraget som antas å innebære økonomiske, markedsmessige og/eller tekniske fordeler for partene. Slike forslag skal fremmes skriftlig overfor Oppdragsgiver og behandles i tråd med dette kapittelet.

10. OMDISPONERING AV VOGNER OG MANNSKAP MV.

10.1 Generelt om omdisponeringer

Oppdragsgiver har rett til å omdisponere Oppdraget (vogner, mannskap og tilsvarende) hvis det oppstår en avvikssituasjon og/eller et akutt behov andre steder i Ruters virkeområde.

Dette forutsetter at omdisponering kan gjøres innenfor de rettslige rammer som påhviler den enkelte Operatør, for eksempel ansvaret som arbeidsgiver etter gjeldende regelverk og tariffavtaler.

Dersom Oppdragsgiver velger å benytte denne retten, vil krav til oppfyllelse av Oppdraget som påvirkes av omdisponeringen bli redusert. Det samme gjelder krav om standardisert gebyr. Slike lempinger vil bare gjelde i omdisponeringsperioden.

Med mindre Operatør kan godtgjøre at vesentlige mer kostnader påløper, skal omdisponeringen godtgjøres i henhold til kontraktens priser/godtgjørelselementer og dokumenteres i samsvar med punkt 8.

10.2 Tiltak ved ekstraordinære situasjoner

Dersom det oppstår en ekstraordinær situasjon utenfor begge partenes kontroll, for eksempel en epidemi/pandemi, opprør, naturkatastrofer eller liknende som påvirker behovet for transporttjenester etter denne Kontrakten, skal partene samarbeide om oppfyllelsen av Kontrakten og jevnlig holde hverandre oppdatert om de utfordringer som oppstår. Begge parter skal i slike situasjoner søke å begrense den andre partens tap (tapsbegrensningsplikt).

I ekstraordinære situasjoner kan Oppdragsgiver kreve at Operatøren iverksetter de endringer som anses nødvendige. Der endringene går ut over kontraktens justerings- eller endringsbestemmelser og påfører Operatøren et økonomisk tap, skal Oppdragsgiver dekke dette så langt det ikke gir Operatøren en uberettiget fordel ved å endre den økonomiske balansen i favør av Operatøren.

11. OPPHAVS- OG EIENDOMSRETT TIL DATA

Oppdragsgiver har eiendomsrett, opphavsrett og andre relevante immaterielle rettigheter til data som Operatør produserer som ledd i utførelse av Oppdraget for Oppdragsgiver. Hvilke data som omfattes følger av de til enhver tid gjeldende bestemmelser om dataproduksjon i denne avtalen og avtale om

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

digitale tjenester mellom partene. Data som ikke automatisk overføres til Oppdragsgiver, skal overføres på forespørsel. Oppdragsgiver står fritt til å dele data med tredjeparter.

Operatør har bruksrett til de samme data i den utstrekning det er nødvendig for å optimalisere sin egen tjenesteytelse. Operatør har rett til å beholde data for dette formålet også etter utløp av kontrakten. Operatør har imidlertid ikke rett til endring eller videreoverdragelse av dataene, jf. lov 15. juni 2018 nr. 40 om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven) § 68. Det understrekes at data ikke skal distribueres eller deles med tredjeparter uten forutgående skriftlig samtykke fra Oppdragsgiver.

Operatør er for øvrig forpliktet til å gi Oppdragsgiver tilgang til data fra Operatørs underleverandører eller tredjeparter på samme vilkår som Operatør selv får fra sine underleverandører eller tredjeparter, herunder vognprodusenter og leverandører av ladeinfrastruktur.

12. BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNINGER

Operatør forplikter seg til å behandle personopplysninger i henhold til lovmessige krav og med tilbørlig aktsomhet. Operatør har i Vedlegg 4 inngått Databehandleravtale med Oppdragsgiver som regulerer behandling av personopplysninger.

13. KRAV TIL INFORMASJONSSIKKERHET

Operatør skal behandle Ruters data og personopplysninger, som beskrevet i punkt 11 og 12, slik at data ikke blir manipulert eller kommer på avveie. Dette gjelder også for Operatørs underleverandører.

Operatør er ansvarlig for at det foreligger oppdatert risikovurdering, og at det til enhver tid blir gjennomført egnede tekniske og organisatoriske tiltak slik at man til enhver tid tar hensyn til sikkerhetsrisikoen.

Oppdragsgiver kan kreve å få fremlagt risikovurderingene som er utført og tiltak som er iverksatt.

14. REGULATORISKE RAMMER MV.

Operatør skal holde seg informert om og overholde de til enhver tid gjeldende relevante lover, forskrifter, enkeltvedtak, pålegg og annet rettslig rammeverk med betydning for utførelse av Oppdraget. Operatør skal i rett tid innhente og opprettholde de godkjenninger og tillatelser som er nødvendig for utførelsen av Oppdraget, herunder relevante løyver for egen virksomhet og sjåførere med videre.

Enhver kostnad forbundet med dette punkt skal dekkes av Operatør med mindre annet fremgår uttrykkelig av kontrakten.

15. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

For avtaler som omfattes av forskrift 8. februar 2008 nr. 112 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter gjelder følgende:

Lønns- og arbeidsvilkår skal være i samsvar med gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser arbeidstid, minstelønn,

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandørens forpliktelser som nevnt ovenfor skal dokumenteres og skal fremlegges ved forespørsel. Dokumentasjon skal skje dels ved henvisning til allmenngjort tariffavtale eller aktuell landsomfattende tariffavtale, og dels ved en egenerklæring/tredjepartserklæring som viser at det er samsvar mellom aktuell tariffavtale og faktiske lønns- og arbeidsvilkår for oppfyllelse av Operatørs og eventuelle underleverandørers forpliktelser. Denne skal være sendt inn senest en måned før oppstart av Oppdraget.

Dette gjelder utelukkende for ansatte som direkte medvirker til oppfyllelse av Operatørs forpliktelser under avtalen.

Operatør skal på forespørsel fra Oppdragsgiver legge frem ytterligere dokumentasjon om de lønns- og arbeidsvilkår som blir benyttet. Dette gjelder også overfor eventuelle underleverandører. Oppdragsgiver og Operatør kan hver for seg kreve at opplysningene skal legges frem for en uavhengig tredjepart som Oppdragsgiver har gitt i oppdrag å undersøke om kravene i denne bestemmelsen er oppfylt. Operatør kan kreve at tredjeparten skal ha undertegnet en erklæring om at opplysningene ikke vil bli benyttet for andre formål enn å sikre oppfyllelse av forpliktelsene etter denne bestemmelsen. Dokumentasjonsplikten gjelder også underleverandører.

Dersom en uavhengig tredjepart kommer til at kravene i denne bestemmelsen ikke er oppfylt, og Operatør bestriker dette, kan Oppdragsgiver kreve at Operatør og eventuelle underleverandører legger frem dokumentasjon om de lønns- og arbeidsvilkår som blir benyttet.

Dersom Operatør ikke oppfyller denne forpliktelsen i kontraktperioden, har Oppdragsgiver rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen, tilsvarende ca. 2 (to) ganger innsparingen ved ikke å tilby lønn og andre vilkår i samsvar med forskrift av 8. februar 2008 nr. 112 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter for Leverandøren, inntil det er dokumentert at forholdet er bragt i orden. Oppdragsgiver fastsetter dette ensidig etter beste skjønn.

16. KVALITETSSIKRING OG REVISJON

16.1 Kvalitetssikringssystem

Operatør og eventuell underleverandør skal senest ved kontraktsinngåelsen ha iverksatt og godkjent et system for kvalitetssikring av tjenester som skal utføres under kontrakten.

Oppdragsgivers representant skal ha rett til å foreta kvalitetsrevisjon og kontroll av Operatørs og underleverandørers kvalitetssikringssystem. Dokumentasjon skal fremlegges ved forespørsel.

16.2 Revisjonsadgang

16.2.1 Revisjon

Oppdragsgiver har adgang til å foreta revisjon hos Operatøren. Oppdragsgivers hensikt med revisjon av Operatørens virksomhet knyttet til tjenesteleveransen er å sikre transparens, gode arbeidsvilkår i

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

leverandørkjeden og for Operatørens egne ansatte, kontrollere at Operatøren innfrir / har innfridd kontrakten, samt å kontrollere at Operatørens arbeid skjer i tråd med gjeldende regelverk og tariffavtaler.

Revisjonen utføres av oppdragsgiver eller den han gir fullmakt til og kan gjelde ulike temaer. Operatøren kan kun motsette seg revisjon der det medfører vesentlig ulempe på den daglige driften. I så tilfelle skal Operatøren begrunne dette og snarest mulig opplyse om passende dato/periode for revisjon.

16.2.2 Operatørens opplysningsplikt ved revisjon

Operatør skal uten opphold gi Oppdragsgiver, eller den Oppdragsgiver gir fullmakt til å gjennomføre revisjon, tilgang til den informasjonen som forespørres, dette kan inkludere, men er ikke avgrenset til, bilag, timelister, ansattlister, avvikslogger, kontrakter, o.l.

16.2.3 Operatørens tilsvaretsrett

Etter at revisjonen er gjennomført skal Operatøren få anledning til å kommentere revisjonsrapporten. Det vil bli satt en rimelig frist for Operatøren å komme med sitt tilsvarets.

17. BRUK AV UNDERLEVERANDØR

Operatør er ansvarlig for kontraktens oppfyllelse, selv om Oppdragsgiver har godkjent at Operatør kan benytte underleverandør(er).

Operatør har ansvar for at underleverandør(er) tilfredsstiller alle krav som er stilt til de deler av Oppdraget som utføres av underleverandør.

Oppdragsgiver kan nekte bruk av enkelte underleverandører dersom det foreligger saklig grunn.

18. OPPDRAGSGIVERS GENERELLE KRAV TIL LEVERANDØRER

Oppdragsgiver stiller følgende generelle krav til sine leverandører:

- Operatør forplikter seg til å følge «Handlingsregler for Ruters leverandører», jf. Vedlegg 5.
- Operatør skal ha implementert etiske retningslinjer for ledere og ansatte.

Oppdragsgiver har rett til innsyn og dokumentasjon på Operatørs oppfyllelse av dette punktet.

19. OVERDRAGELSE

Operatør har ikke rett til å overdra sine rettigheter og forpliktelser etter kontrakten uten at Oppdragsgiver på forhånd har gitt skriftlig samtykke.

Oppdragsgiver har rett til å overdra sine rettigheter og forpliktelser etter kontrakten. Denne retten omfatter også overdragelse som følger av endringer i det offentliges organisering og ansvarsforhold innenfor samferdsel og kollektivtrafikk som medfører at et annet selskap eller organisasjon trer inn i oppdragsgivers rolle som part i denne kontrakt.

20. KONTRAKTSFORHOLD TIL ANDRE

Oppdragsgiver står fritt til å inngå kontrakter med andre enn Operatør, også der hvor slike kontrakter har direkte trafikkmessige berøringspunkter eller overlapp med Operatørens oppdrag etter denne Kontrakten. Operatør har ingen rett til endret godtgjørelse eller til å kunne påberope seg andre kontraktsmessige konsekvenser grunnet transporttjenester som andre utfører for Oppdragsgiver. Dette omfatter også transportoppdrag som opprinnelig var tillagt denne kontrakten.

Oppdragsgiver kan pålegge forskjellige Operatører å samarbeide om oppdrag. Operatør plikter da å delta i henhold til Oppdragsgivers pålegg i slikt samarbeid.

21. KONFIDENSIALITET

Partene forplikter seg til, både under kontraktens varighet og senere, ikke å viderebringe/meddele til tredjemann informasjon om partenes forretningsmessige forhold, noens personlige forhold eller andre opplysninger om den annen part som mottas i forbindelse med oppfyllelsen av kontrakten. Partene plikter å iverksette rimelige tiltak for å forhindre at slike opplysninger kommer til tredjemanns kunnskap gjennom partenes ansatte, ledelse, styre, innleide konsulenter eller andre personer eller virksomheter med tilknytning til partene.

For behandling av personopplysninger gjelder vedlegg 4 Databehandleravtale som viser til Oppdragsgivers interne regler for behandling av personopplysninger. Oppdragsgiver kan i løpet av avtaleperiode endre disse reglene, eller gi en ytterligere spesifisering av hvordan personopplysninger skal behandles.

22. PLIKTER VED AVSLUTNING AV KONTRAKTEN

22.1 Plikt til å stille ressurser til rådighet for ny operatør

Oppdragsgiver kan pålegge Operatør å stille til rådighet ressurser til dette oppdraget for ny operatør i en periode på inntil 3 måneder etter avslutning av oppdraget.

Ressurser kan være vogner, personell (normalt førere, drifts- og trafikkpersonell, planleggere o.l.), parkering, ladeinfrastruktur og tilsvarende.

Forutsetningen er at de aktuelle ressursene har sin hovedfunksjon i driften av dette oppdraget. Operatør kan ikke nekte dette med mindre det foreligger saklig grunn, for eksempel at Operatør selv har avgjørende behov for ressursene til annen del av sin virksomhet, at personell har sluttet osv.

Operatør har rett på vederlag tilsvarende dokumenterte kostnader med tillegg for rimelig fortjeneste. Oppdragsgiver skal varsle Operatør senest 6 måneder før oppdragets slutt dersom dette er aktuelt.

Vederlaget og omfanget av ressurser som må stilles til rådighet skal avtales med Oppdragsgiver rett etter at Oppdragsgiver har varslet Operatør innenfor fristen.

22.2 Gradvis avslutning av oppdraget

Oppdragsgiver kan pålegge Operatør å avslutte oppdraget gradvis. Ved gradvis avslutning vil ny operatør overta driften gjennom at en andel av Operatør sine vogner tas ut av drift på et bestemt tidspunkt og så igangsettes tilsvarende antall vogner hos ny Operatør på samme tidspunkt.

Oppdragsgiver fastsetter hvilke vognløp/turer dette gjelder og hvor mange vogner det til enhver tid skal gjelde for. Gradvis avslutning er planlagt å foregå maksimalt over en periode på 3 måneder. Oppdragsgiver kan ikke igangsette gradvis avslutning av kontrakten før kontraktens ordinære varighet har utløpt. Gradvis avslutning av oppdraget må skje i opsjonsperioden.

Oppdragsgiver skal varsle Operatør om gradvis avslutning senest 6 måneder før.

22.3 Plikt til å stille med informasjon

Operatør skal bistå Oppdragsgiver med å levere nødvendig informasjon ved et eventuelt operatørbytte. Dette kan være driftskostnader på anlegg og informasjon som er nødvendig i forbindelse med eventuell virksomhetsoverdragelse, samt andre data av relevans for ny operatør.

23. ANSVAR FOR SKADE OG FORSIKRING

Operatør er ved oppfyllelse av kontrakten ansvarlig for, og bærer den fulle risiko for økonomisk tap, erstatning mv. som oppstår ved oppfyllelsen av Kontrakten.

Medfører oppfyllelsen av kontrakten skade på tredjemanns person, løsøre, vogner eller eiendom, eller forurensning- eller annen skade på miljøet, bærer Operatør det fulle ansvar for dette, og skal holde Oppdragsgiver skadesløs for eventuelle kostnader påført Oppdragsgiver i denne forbindelse. Dette gjelder også økonomisk tap påført som følge av søksmål og/eller dom mot Oppdragsgiver.

Medfører oppfyllelsen av kontrakten skade på Oppdragsgivers ansatte eller ting, er Operatør erstatningsansvarlig overfor Oppdragsgiver i den utstrekning dette følger av alminnelige erstatningsrettslige regler og rettspraksis.

Operatør skal ha gyldig og tilstrekkelig forsikring for det ansvar som følger av denne bestemmelse og skal dokumentere dette overfor Oppdragsgiver.

24. OPPSIGELSE AV KONTRAKT DERSOM RUTER ØNSKER Å INNFORRE SELVKJØRINGSTEKNOLOGI

Oppdragsgiver har i lengre tid prøvd ut selvkjørende kjøretøy som en del av tjenestetilbudet til Ruter. Dersom det i løpet av kontraktperioden blir aktuelt for Oppdragsgiver å innføre selvkjøringsteknologi innenfor skoleskyss, RAT eller andre typer bestillingstransport som kontrakten regulerer, kan Oppdragsgiver si opp kontrakten. Kontrakten kan sies opp helt eller delvis.

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Oppsigelse av kontrakten forutsetter at Oppdragsgiver ikke kan gjennomføre innføringen av selvkjøringsteknologi innenfor de endringsbestemmelser som finnes i kontrakten eller innenfor anskaffelsesregelverkets endringsbestemmelser.

Dersom Oppdragsgiver velger å si opp kontrakten skal Operatør få full erstatning for tapt inntekt som følge av oppsigelsen, samt full erstatning for eventuelle merkostnader som følge av at Oppdragsgiver sier opp kontrakten. Operatør har likevel en tapsbegrensningsplikt i henhold til alminnelig kontraktsrettslige prinsipper.

25. KONTRAKTSBRUDD, TILTAK OG SANKSJONER

25.1 Hva anses som kontraktsbrudd

Det foreligger kontraktsbrudd dersom en part ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne avtalen, og årsaken til den manglende oppfyllelsen ikke skyldes forhold på motpartens side.

25.2 Tiltak og tiltaksplan

Oppdragsgiver kan pålegge Operatør å utføre bestemte tiltak for å unngå kontraktsbrudd og kan kreve at Operatør utarbeider tiltaksplan for å unngå fremtidig kontraktsbrudd. Dette gjelder også for tiltak som Oppdragsgiver ønsker økt fokus på i kontraktsperioden.

Tiltak kan relatere seg til alle typer administrative og operative forbedringer i tilknytning til utførelsen av Oppdraget, herunder holdningsarbeid i Operatørs organisasjon.

Operatør kan ikke kreve godtgjørelse for utarbeidelse av tiltaksplan eller gjennomføring av pålagte tiltak. Etterlevelsen av pålagte tiltak og/eller tiltaksplan vil kunne være et element ved Oppdragsgivers vurdering av om det skal ilegges standardiserte gebyr ved kontraktsbrudd.

25.3 Tilbakeholdsrett

Ved kontraktsbrudd fra motpartens side kan en part holde igjen sin ytelse (ytelse mot ytelse). Parten kan likevel ikke holde igjen mer enn det som er nødvendig for å ivareta sine egne behov eller vesentlig mer enn motpartens forholdsmessige kontraktsbrudd.

25.4 Retting

Ved kontraktsbrudd fra Operatørens side plikter Operatør å rette forholdet og sørge for at tjenesten på nytt utføres i samsvar med Kontraktens forpliktelser så snart som mulig.

Hvis retting ikke skjer innen rimelig tid, i tråd med forrige ledd, kan Oppdragsgiver kreve at Operatør betaler de nødvendige kostnadene til utbedring foretatt av andre. Oppdragsgiver skal varsle Operatør før retting settes bort til andre. Er det tvingende nødvendig at utbedring foretas raskere enn Operatør har anledning til, kan retting settes bort til andre uten varsel.

25.5 Prisavslag

Oppdragsgiver kan ved kontraktsbrudd kreve et forholdsmessig prisavslag. Det forholdsmessige prisavslaget skal beregnes opp mot kontraktens samlede godtgjørelsesbeløp.

Ilagt standarderstatning i form av gebyr etter punkt 25.6 kommer til fradrag.

25.6 Standardiserte gebyr og erstatning

25.6.1 Overordnet om standardisert gebyr

Formålet med standardiserte gebyrer er å sikre høyest mulig kvalitet i tjenesteleveransen, samt informasjonsdeling og varsling av hendelser som kan være til hinder for kvalitet- og tjenesteleveranse.

Det er avgjørende for Oppdragsgiver å få informasjon som påvirker den oppsatte kjøreplanen så snart den er kjent for Operatør, slik at Oppdragsgiver i samarbeid med Operatør kan finne tiltak som påvirker kundens reise i minst mulig grad. Det er i tilfeller med forsinkelser, innstillinger og avvikende materiell at varsling er særlig tidskritisk.

Oppdragsgiver har krav på standardisert gebyr for de kategorier kontraktsbrudd som følger av dette kapittelet.

Det kan gis flere gebyr for samme vognløp.

25.6.2 Om standardiserte gebyrer i Forberedende fase

Det vil i kontraktens Forberedende fase også kjøres operative turer med Ruters kunder. Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gi standardiserte gebyrer for operative turer også i forberedende fase.

I tillegg til at Oppdragsgiver vil ha en rett til å kreve kontraktuelle sanksjoner og standardiserte gebyrer i Forberedende fase så langt det passer, vil også Oppdragsgiver kunne kreve et eget standardisert gebyr dersom Operatør ikke har tilstrekkelig sjåfører tilgjengelig i Forberedende fase.

Gebyrpunkt	Gebysats
Operatør har ikke ansatt tilstrekkelig sjåfører eller ikke har tilstrekkelig sjåfører tilgjengelig i Forberedende fase	Inntil kr 15 000 pr dag per manglende sjåfør

25.6.3 Gebyr ved manglende oversendelse av dokumentasjon

Ved manglende oversendelse av dokumentasjon innen gjeldende frister, jf. vedlegg 1a og 1b, kapittel 9, kan Oppdragsgiver ilegge et gebyr på inntil kr. 5 000 pr. dag, begrenset oppad til ti (10) virkedager.

25.6.4 Gebyr ved innstilt eller forsinket avgang

Ved innstilling av en avgang eller forsinkelse, jf. vedlegg 1a og 1b, punkt 6.3.3, vil Oppdragsgiver kunne ilegge gebyr som følger:

Kontrakt

Minibussstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Gebyrpunkt	Gebysats
Forsinkelse over 15 min	Inntil kr 5 000 pr tilfelle
Vognen er ikke tilgjengelig i henhold til bestilt innleietid eller forsinket i mer enn 30 minutter (manglende oppmøte)	Inntil kr 10 000 pr tilfelle

En avgang regnes som innstilt selv om den kjøres ved bistand fra Oppdragsgivers øvrige avtaler.

25.6.5 Gebyr ved brudd på informerings- og opplysningsplikt

Ved manglende informering eller opplysning i henhold til bestemmelsene i vedlegg 1a og 1b, punkt 6.4.4 kan Oppdragsgiver ilegge et gebyr på inntil kr. 5 000.

25.6.6 Gebyr ved brudd på krav til førers kompetanse og/eller gjennomføring av oppdraget

Ved brudd på bestemmelsene kan Oppdragsgiver ilegge gebyr som følger:

Gebyrpunkt	Gebysats	Referanse
Operatør kan ikke dokumentere førerens språkkompetanse	Inntil kr 5 000 pr tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a og 1b pkt 7.3.1.3
Operatør kan ikke dokumentere førerens opplæring i sikring av rullestol	Inntil kr 5 000 pr tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a og 1b pkt 7.4.4.4
Fører er ikke tilgjengelig på telefon i vognløpets innleietid	Inntil kr 2 500 per tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a og 1b pkt 7.4.1.1
Feil eller manglende kontaktinformasjon til vognløp eller fører	Inntil kr 2 500 per tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a og 1b pkt 7.4.1.1
Bruk av håndholdt elektronisk utstyr i strid med Kontraktens krav	Inntil kr 10 000 pr tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a og 1b pkt 6.1.2.1
Gjentatte manglende registreringer i førerappen	Inntil kr 2 500 per tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a og 1b pkt 7.4.2
Manglende salg av billetter i tråd med bestemmelsene og vilkårene	Inntil kr 2 000 per tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a og 1b pkt 6.3.5
Det kan påvises at det er røyket i kjøretøyet	Inntil kr 2 000 per tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a pkt 7.4.1.7 og 1b pkt 7.4.1.6.

Kontrakt

Minibussstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Operatøren har mer enn to ganger fått klager på at de ikke gir beskjed til kunde om forsinkelser	Inntil kr 2 500 per tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1a og 1b pkt 7.4.3
Brudd på instruks om person som skal overleveres voksenperson	Inntil kr 50 000 pr tilfelle	Oppdragsbeskrivelse 1b pkt 7.4.1.4
Førers manglende varslings til Operatørs Trafikksentral ved hendelser	Inntil kr 2 500 per tilfelle	Oppdragsbeskrivelse pkt 7.4.1.2
Gjentatte brudd på øvrige punkter i oppdragsbeskrivelsen	Inntil kr 5 000 per tilfelle	

Gebyrpunktene i tabellen over, skal ikke anses som begrensende for sanksjoner som kan ilegges ved brudd på Kompetansekravene beskrevet i Oppdragsbeskrivelsens pkt 7. Gjentatte brudd (mer enn 2 ganger) på bestemmelsene i denne seksjonen vil kunne gebyrlegges med inntil kr 5 000 pr tilfelle.

25.6.7 Gebyr ved brudd på krav til materiell

Ved brudd på bestemmelsene kan Oppdragsgiver ilegge gebyr som følger:

Gebyrpunkt	Gebysats
Bruk av reservemateriell eller underleverandør som ikke er informert om og godkjent av Oppdragsgiver	Inntil kr 10 000 pr tilfelle
Bruk av avvikende materiell (teknisk mangel, mangel i forhold til tilbudt utstyr, mangler i henhold til designkrav, innredningsløsninger, drivlinje, ekstrautstyr etc.)	Inntil kr 10 000 pr tilfelle
Manglende levering av transporttjenester som følge av manglende kapasitet eller utilstrekkelig vognpark	Inntil kr 10 000 pr tilfelle

Ved gjentatt bruk av avvikende materiell vil Oppdragsgiver ha anledning til å øke gebyret.

25.6.8 Særlig om gebyrlegging av manglende oppfyllelse av ADT

I kontrakten krever Oppdragsgiver at samtlige vogner er kompatible opp mot Ruters ADT (Avtale om digitale tjenester). Oppdragsgiver vil for de ulike vognene i denne kontrakten enten kreve at vognene

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

tilfredsstiller funksjonalitetskravene i RuterPluss eller RuterMini. Kravene Ruter stiller til henholdsvis RuterPluss og RuterMini er nærmere beskrevet i Ruters ADT. Se også denne kontraktens punkt 6.

Oppdragsgiver ønsker å måle datakvalitet for i størst mulig grad sørge for at Ruter kan levere en best mulig kundeopplevelse og samtidig følge opp tjenesteleveransen for ADT. RuterPluss og RuterMini vil i henhold til ADT ha forskjellige krav til hvilke typer data som skal sendes til Ruter i kontraktperioden.

Forventet kvalitet for de enkelte funksjonskategoriene er beskrevet nærmere i ADT. I ADT er det også beskrevet hvilken konsekvens det har at Operatør ikke klarer å levere hver enkelt funksjonskategori i måleperioden. Én måleperiode er i denne kontrakten definert som en blokk.

Operatør vil få gebyr ved brudd på de ovennevnte ytelseskravene. Gebyret vil være på maksimalt kr 3 000 per planlagt blokk. Maksimalt månedlig gebyr begrenses uansett til 2 prosent av månedlig kontraktsverdi.

Hvis Ruter ikke klarer å måle ytelseskrav/data som følge av forhold på Oppdragsgivers side, godkjennes dataleveranser automatisk.

25.6.9 Erstatningskrav fra kundene

Dersom det foreligger kontraktsbrudd fra Operatørens side og Oppdragsgiver som følge av det mottar krav om erstatning eller kompensasjon direkte fra kunder, herunder krav som følge av Oppdragsgivers til enhver tid gjeldende garantier overfor kundene, skal kravet dekkes av Operatør innen fjorten (14) dager fra Oppdragsgiver har fremsatt kravet skriftlig vedlagt dokumentasjon. Krav fra kundene kommer ikke til fradrag i øvrig standardisert gebyr, prisavslag eller erstatning overfor Oppdragsgiver.

25.6.10 Erstatning

Partene kan kreve erstatning for det påregnelige økonomiske tapet kontraktsbruddet har medført. Ilagte standardiserte gebyr kommer til fradrag ved erstatningsutmålingen. Erstatningskravet skal dokumenteres.

Dersom parten helt eller delvis har medvirket til skaden, kan erstatningskravet falle helt eller delvis bort. Skadevoldende part plikter å innbetale erstatningskravet til skadelidte part innen 14 dager regnet fra den dato skadelidte part har fremsatt kravet skriftlig til skadevoldende part.

25.6.11 Kontrollansvar

En part vil ikke ha krav på gebyr eller erstatning dersom motparten kan påvise at det forelå en oppfylleleshindring grunnet omstendigheter utenfor motpartens kontroll som motparten ikke rådet over og ikke med rimelighet kunne forutse, unngå eller avhjelpe med rimelige midler og kostnader (kontrollansvar).

Det er den misligholdende part som må sannsynliggjøre og dokumentere at det forelå slik oppfylleleshindring som beskrevet ovenfor.

Kontrakt

Minibusstjenester Oslo, Asker og Bærum 2025

Vognfeil, vognmangel eller sjåførfeil, samt påregnelige trafikale utfordringer, arrangementer og værforhold vil ikke regnes som oppfylleleshindring som Operatør ikke råder over

25.7 Forsinkelsesrenter

Ved betalingsmislighold har hver av partene krav på renter i henhold til forsinkelsesrenteloven.

25.8 Heving ved vesentlig kontraktsbrudd

Ved vesentlig kontraktsbrudd, eller dersom det er klart at vesentlig kontraktsbrudd vil inntreffe, har hver av partene rett til å heve Kontrakten eller deler av denne med umiddelbar virkning, samt kreve erstatning etter gjeldende rett. Partene kan kreve erstatning for tap som følge av hevingen selv om det aktuelle kontraktsbrudd før heving har medført utbetalinger av gebyrer, prisavslag og/eller erstatning.

Som vesentlig kontraktsbrudd regnes bl.a.:

- At Operatør i tre påfølgende kalendermåneder belastes med gebyrer, som utgjør mer enn 5 % av det månedlige godtgjørelsesbeløpet fra Oppdragsgiver.
- At Operatør ikke lenger har gyldige tillatelser, forsikringer eller garanti og ikke har rettet forholdet innen 14 dager fra Oppdragsgiver skriftlig erklærte at slikt kontraktsbrudd ville bli gjort gjeldende.
- At Operatør er insolvent eller illikvid og ikke har reparert forholdet innen 14 dager regnet fra den dato det oppstod.

26. FORCE MAJEURE

Dersom det inntreffer en ekstraordinær situasjon som ikke kunne forutses og hvor konsekvensene ikke kan overvinnes med rimelige midler (force majeure), anses denne Kontrakten ikke som misligholdt så lenge force majeure-situasjonen vedvarer.

Betalingsforpliktelser opphører fullt ut så lenge force majeure-situasjonen vedvarer og tjenesten ikke leveres.

Den rammede part skal varsle den annen part så snart en force majeure-situasjon oppstår og gi tilstrekkelig informasjon om hendelsen og påregnelige konsekvenser. Dersom slikt varsel ikke gis, kan ikke force majeure påberopes som fritak for forpliktelser.

Dersom force majeure-situasjonen varer eller antas å ville vare mer enn 120 dager kan hver av partene si opp Kontrakten med 60 dagers varsel.

27. TVISTER

Dersom det oppstår uenighet mellom partene om forståelsen og gjennomføringen av denne kontrakten skal partene først søke å løse uenigheten gjennom forhandlinger.

Oppnås ikke enighet kan saken bringes inn for Oslo tingrett i samsvar med reglene i lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven).

28. SIGNERING

Kontrakten er utarbeidet i 2 eksemplarer hvor hver av partene beholder hvert sitt.

Sted/Dato: _____

Sted/Dato: _____

For Oppdragsgiver

For Operatør

_____
Bernt Reitan Jensen
administrerende direktør
Ruter As

_____
NNNNNNNN

Marit Elin Leite
direktør for strategiske anskaffelser
Ruter As